

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

bruge dem til det, de er tænkt brugt til, nemlig til Brændsel.

Saa er der fra forskellig Side spurgt om, hvordan det ligger med Brunkulsproduktionen, og om der er gjort, hvad gøres kunde, for at fremme denne Produktion i den Udstrækning, det var muligt. Her maa jeg maaske minde om — hvad ikke kan være skjult for nogen af det høje Tings Medlemmer —, at i Juni Maaned 1945 blev der af Landbrugsministeriet efter Forhandling med Handelsministeriet truffet Foranstaltning til at sikre den fulde Udnyttelse af Produktionskapaciteten i de private Brunkulslejer derved, at den Del af Produktionen, som ikke kunde afsættes, dels ved Statskøb og dels ved Statstilskud blev henlagt i Beredskabslagre til Brug i Vinteren 1945—46. Samtidig blev der i Statens egne Lejer oparbejdet betydelige Lagre, og det samlede Beredskab androg ved Aarsskiftet 1945—46 ca. 280 000 t. Dette Beredskabslager fik imidlertid kun Anvendelse i ret begrænset Omfang. Følgen heraf var, at Staten efter Fyringssæsonens Ophør i 1946, altsaa i April Maaned 1946, laa med en samlet Lagerbeholdning paa ca. 120 000 t Brunkul, og det var uundgaeligt, at Staten fik betydelige Tab, dels ved Svind og dels ved de Brande, der opstod i denne Beholdning i Løbet af Sommeren. Foruden de 120 000 t optagne Kul forefandtes der 80 000 t helt afdækkede og 85 000 t delvis afdækkede Kul.

Til Trods herfor blev det i Juni 1946 besluttet at gennemføre en Beredskabsordning ogsaa for Vinteren 1946—47, idet man med Statens allerede forhaandenværende Lagre paa ca. 120 000 t som Grundlag tilstræbte et samlet Beredskab paa ca. 300 000 t. Dette Maal blev ogsaa saa rigeligt naaet, idet Beredskabet ved Aarsskiftet 1946—47 udgjorde ikke 300 000, men 320 000 t Brunkul, dels i Form af oplagte Lagre, dels — for dog i nogen Grad at begrænse Faren for Tab ved Brande — i Form af Kul, der blev henliggende i Jorden, men afdækket og parat til at tages op, saa snart det maatte være nødvendigt. — Jeg kan i denne Forbindelse oplyse, at Brande i Brunkulsagre indtil nu har kostet Staten ikke mindre end 300 000 Kr.

Hvad særlig angaar Statens Brunkulsproduktion, er Lejligheden vist nu inde til for mig at gøre opmærksom paa, at under Rigsdagsforhandlingerne om Brændselsloven af 28. Februar 1940 blev det af den daværende Regering udtrykkeligt fremhævet, at man ganske overvejende vilde søge den

Brunkulsproduktion, der var nødvendig for Landet, tilvejebragt ved private Producenters Foranstaltning; det var det Grundlag, den daværende Regering kom med, og det er dette Grundlag, jeg har søgt at følge i den Udstrækning, det var muligt.

Naar der tales om, at der fra Statens Side skulde være skredet ind til Standsning af Driften i disse Lejer, vil jeg gøre opmærksom paa, at Standsning alene er sket et eneste Sted, nemlig i det Leje, Staten har i Søby — det, man kalder Søby II —, og denne Standsning fandt Sted, fordi den Entreprenør, som var der, gik konkurs; nu er Arbejdet genoptaget. Jeg kan videre oplyse, at vi har ogsaa i Landbrugsministeriet haft Opmærksomheden henvendt paa, om vi ikke vilde staa stærkere, hvis det var muligt at afhænde Statens Brunkulslejer til private Producenter; paa et givet Tidspunkt forelaa der ogsaa et Tilbud om at overtage nogle af disse Lejer, men de private tilbudgivende har senere trukket deres Tilbud tilbage.

Jeg kan efter dette Sidespring sige, at endnu i December Maaned 1946 var Afsætningsforholdene og Transportmulighederne med Hensyn til Brunkul saadan, at der ikke var Mulighed for nævneværdige Leveringer fra Statens Lejer og Lagre, da de private Lejer fuldt ud kunde udnytte de Transportmidler, der stod til Raadighed. Statens Lagre var derfor vokset til, hvad der — naar man stadig væk tænker paa Faren for Ødelæggelse ved Brande — kunde anses for at være økonomisk forsvarligt. Jeg ved ikke, om jeg skal gennemgaa alle disse Ting i Enkeltheder; jeg kan udmærket godt gøre opmærksom paa, hvad Lagrene udgjorde ved Nytaarsskiftet de forskellige Steder, men jeg kan maaske ogsaa indskrænke mig til at sige — for det er jo det, der har den store Interesse —, hvad Lagrene er i Dag.

I Troldhede læsses der i Dobbelt drift fra Lageret, der nu — det er for et Par Dage siden — udgør 44 000 t, og man regner med, at dette Lager vil være udtømt omkring 1. April. I Grarup optager man ca. 200 t daglig, og der leveres stærkt fra Lageret, hvoraf der er til Rest ca. 8 000 t; man venter, at Lageret vil være udtømt i Løbet af en 3 Ugers Tid. I Søby I fortsætter Afrømningsarbejdet, saaledes at vi ogsaa der faar et Leje, som bliver brugbart; der regnes med en daglig Produktion paa ca. 350 t. I Søby II er Arbejdet ved Opgravning af de delvis afdækkede 50 000 t Kul bortgivet til en ny Entreprenør, og man regner med, at Kuloptagning kan paabegyndes omkring